

STATSRÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV SKJUTVAPENFÖRORDNINGEN

1 Bakgrund

Genom ändringen av skjutvapenlagen (1/1998) den x x 20xx har de ändringar som Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (nedan kallat *vapendirektivet*) förutsätter genomförts.

Ändringarna i skjutvapenlagen medför behov av ändringar i statsrådets skjutvapenförordning (145/1998). De föreslagna ändrade bestämmelserna utfärdas med stöd av 2, 25, 42 c, 70 och 110 § och 119 § 1 mom. i skjutvapenlagen.

2 Innehåll

1 a § Serie- eller identifieringsnummer på skjutvapen

Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att om en del till ett skjutvapen som sådan är historiskt särskilt betydelsefull och märkningen skulle sänka skjutvapnets eller delens historiska värde, kan polisinrättningen meddela vapentillstånd utan att vapnet eller delen förses med identifieringsnummer. Ändringen följer av ändringen av 110 b § i skjutvapenlagen, där bestämmelsen om att Polisstyrelsen på vissa villkor kan bevilja undantag från märkningsskyldigheten har preciserats på grund av ändringen av vapendirektivet. Möjligheten till undantag är till följd av ändringen knuten till att skjutvapnen och delarna till skjutvapen som sådana är historiskt särskilt betydelsefulla och märkningen skulle sänka skjutvapnets eller dess delars historiska värde.

2 § Deaktiverade skjutvapen

Det föreslås att paragrafens 1 mom. stryks och att rubriken ändras så att den börjar motsvara de ändringar som företagits i skjutvapenlagen och som gäller deaktiverade skjutvapen. I skjutvapenlagen används termen deaktiverad i stället för varaktigt obrukbar, eftersom den termen används också i vapendirektivet och i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga (nedan kallad deaktiveringsförordningen). I skjutvapenlagen har 2 § 3 mom. strukits, enligt vilken ett skjutvapen som har försatts i varaktigt obrukbart skick betraktas inte som ett skjutvapen. Deaktiverade vapen hör till kategori C enligt vapendirektivet, dvs. skjutvapen som ska anmälas.

3 § Förstörande av skjutvapen och vapendelar

Den gällande paragrafen handlade om varaktigt obrukbara vapendelar. Enligt deaktiveringsförordningen gäller deaktiveringsåtgärderna hela vapen, så det behöver inte längre föreskrivas särskilt om vapendelar som görs varaktigt obrukbara.

Den nya 3 § gäller förstörande av skjutvapen och vapendelar. Enligt 2 § i skjutvapenlagen utfärdas bestämmelser om förstörande av skjutvapen genom förordning av statsrådet. Det är fråga om ett nytt bemyndigande. Skjutvapen och vapendelar förstörs genom att de överläts till polisen för förstörande. Polisen gör en anteckning i vapenregistersystemet om att ett skjutvapen eller en vapendel har förstörts. Om någon vapendel inte förstörs i samband med förstörandet, ska detta antecknas i polisens vapenregistersystem.

10 § Ansökan om näringstillstånd i vapenbranschen

Paragrafen bör ändras, eftersom vapenlagen till följd av ändringen av vapendirektivet har utökats med nya former av bedrivande av näring i vapenbranschen. Till 1 mom. 6 punkten fogas en hänvisning till kommersiell ändring av, byteshandel med samt uthyrning, mäkling, transport, utförelse och införelse av skjutvapen.

I 2 mom. företas en teknisk ändring av språkdräkten.

12 § Identifieringsuppgifter som anmäls av näringsidkare i vapenbranschen

Den gällande förordningens 12 § gäller registerföringsskyldighet för vapennäringsidkare med rätt att idka handel eller rätt till förvaring. Genom ändringen av 25 § i skjutvapenlagen har registerföringsskyldigheten för vapennäringsidkare i huvudsak ersatts med skyldighet att anmäla identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem. Ändringen av 25 § i skjutvapenlagen träder i kraft när polisens vapenregistersystem blir klart i mars 2020.

Paragrafens innehåll motsvarar i huvudsak den gällande 12 §, eftersom skyldigheten att anmäla identifieringsuppgifter med vissa preciseringar gäller samma uppgifter som näringsidkare i vapenbranschen ska ha registerfört. Genom bestämmelsen preciseras vapennäringsidkares i 25 § i skjutvapenlagen föreskrivna skyldighet att till polisens vapenregistersystem anmäla identifieringsuppgifterna om skjutvapen, effektiva luftvapen, gasspray och vapendelar inom 10 dagar från det att vapennäringsidkaren fick föremålet i sin besittning. Anmälan görs med hjälp av elektroniska tjänster och stark autentisering. Enligt 25 § i skjutvapenlagen ska till vapenregistersystemet också anmälas namnet på överlåtaren och förvärvaren av ett föremål samt namnet på den som gett i uppdrag att reparera eller modifiera ett föremål.

En vapennäringsidkare ska till polisens vapenregistersystem anmäla identifieringsuppgifterna om skjutvapen, effektiva luftvapen och vapendelar, som förvärvats, tillverkats, repareras, modifieras eller förvaras.

Uppgifter som ska anmälas i fråga om skjutvapen är antal, typ, funktionssätt och kaliber samt, om de är kända, tillverkningsmärkning eller tilläggsmärkning, serienummer eller identifieringsnummer samt fabriksmärke och modell eller modellnummer.

I fråga om effektiva luftvapen ska man anmäla antal och pipans minsta inre diameter samt, om de är kända, tillverkningsmärkning eller tilläggsmärkning, serienummer eller identifieringsnummer, fabriksmärke och modell eller modellnummer när det gäller effektiva luftvapen som förvärvats, förvaras, tillverkats, repareras, modifieras eller överlåtits.

I fråga om vapendelar ska näringsidkaren anmäla antal, slag, pipans eller eldrörets kaliber, tillverkningsmärkning eller tilläggsmärkning samt, om de är kända, fabriksmärke, modell eller modellnummer och serienummer när det gäller vapendelar som förvärvats, tillverkats, repareras, modifieras eller förvaras.

Näringsidkare ska också anmäla uppgifter om patronlager och gassprayer till vapenregistersystemet. I fråga om patronlager ska uppgifter anmälas om mängd, slag och kaliber när det gäller patroner och särskilt farliga projektiler som förvärvats, tillverkats eller förvaras. Det bör påpekas att i enlighet med skjutvapenlagen kan näringsidkare i vapenbranschen föra register över patronlager i stället för skyldigheten att anmäla uppgifter om patronlager.

I fråga om gassprayer ska uppgifter anmälas om antal, slag och gaskoncentration när det gäller gassprayer som förvärvats, tillverkats, repareras, modifieras eller förvaras.

En näringsidkare ska anmäla när ett föremål har förvärvats, tillverkats eller modifierats. Dessutom ska tidpunkten för när ett föremål har tagits emot för reparation eller förvaring anmälas. Tidpunkten för när ett föremål som tagits emot för reparation eller förvaring har återlämnats till tillståndshavaren ska också anmälas. Anmälningsskyldigheten förbättrar myndighetens kunskap om var vapen, effektiva luftvapen och vapendelar finns.

13 § Registerföring som gäller patroner och särskilt farliga projektiler

Paragrafen har tidigare gällt registerföringsskyldighet för vapennäringsidkare med rätt att tillverka. Eftersom näringsidkares registerföringsskyldighet har ersatts med skyldighet att anmäla identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem i fråga om andra föremål än patroner och särskilt farliga projektiler, är det i fortsättningen nödvändigt att utfärda preciserande bestämmelser om detta i paragrafen.

En innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen ska i registret anteckna mängd, slag och kaliber för de patroner och särskilt farliga projektiler som tillverkats, förvärvats, förvaras och överlåtits, tidpunkten för när de förvärvats och tagits i förvar samt utlämnats och uppgifter om överlåtarens och mottagarens rätt att inneha patroner och särskilt farliga projektiler eller om näringstillståndet i vapenbranschen.

En innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen kan föra ett register som avses i 1 mom. genom att föra in uppgifterna i en separat bok eller i ett register som har gjorts upp med hjälp av automatisk databehandling.

Det föreslås att rubriken ändras så att den börjar motsvara paragrafens innehåll.

14 § Registerföringsskyldighet för vapennäringsidkare med rätt att reparera eller modifiera

Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom registerföringsskyldigheten för innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen har ersätts med skyldighet att anmäla identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem i skjutvapenlagen.

15 § Formen för vapennäringsidkarens register

Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom registerföringsskyldigheten för innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen har ersätts med skyldighet att anmäla identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem i skjutvapenlagen, med undantag av patroner och särskilt farliga projektiler.

16 § Utredning över ansvarig person

I paragrafen föreslås en teknisk korrigerings av språkdräkten så att i stället för vapennäringsidkare används termen innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen, som används i skjutvapenlagen.

16 a § Prov för ansvarig person

I paragrafen ändras termen vapennäringsidkare till innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen med samma motivering som i 16 §.

Dessutom fogas de nya formerna av bedrivande av näring i vapenbranschen, dvs. byteshandel med samt uthyrning och mäkling av skjutvapen till den första uppgiften. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

17 § Ansökan om vapenhanteringstillstånd

I paragrafen ändras termen vapennäringsidkare till innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen med samma motivering som i 16 §.

Paragrafens 3 mom., som gäller fotografier som ska fogas till ansökan, preciseras så att till ansökan ska fogas ett fotografi av sökanden som uppfyller kraven i passlagen (671/2006).

43 a § Anmälan av identifieringsuppgifter om vapen och vapendelar

Till bestämmelsen fogas skjutvapen, effektiva luftvapen och vapendelar som lånats ut, eftersom enligt skjutvapenlagen ska anmälan även göras om ovannämnda föremål som lånats ut.

44 a § Ansökan om godkännande som vapenansvarig

Det föreslås att 2 mom. ändras så att polisinspektionens skyldighet att inhämta utlåtande om ansökan om godkännande av polisinspektionen i sökandens hemkommun ändras till rätt att inhämta utlåtande. Då behöver utlåtande inte inhämtas om polisinspektionen anser att det är onödigt. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

44 d § Aktivt sport- och hobbysskytte samt aktiv skytteutövning

Det är nödvändigt att ändra bestämmelsen på grund av de ändringar som företagits i skjutvapenlagen och som gäller de vapentillstånd där en förutsättning för att meddela tillstånd är att sökanden aktivt sysslar med sportskytte, hobbyskytte eller skytteträning.

I 1 mom. ändras hänvisningen till att avse 45 § 5 mom. i skjutvapenlagen, som gäller förutsättningar för att erhålla vapentillstånd, på grund av den ändring av skjutvapenlagen genom vilken det nu föreskrivs i 5 mom. om aktivt sport- eller hobbyskytte, som tidigare reglerades i 4 mom. Till paragrafen fogas dessutom en hänvisning till korta halvautomatiska vapen med centralantändning med vilka mer än 21 patroner kan avfyras utan omladdning, om de har en fast laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner, eller en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner, enligt 9 § 5 punkten underpunkt a i skjutvapenlagen, som gäller särskilt farliga skjutvapen. Dessa vapen är handeldvapen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., som gäller i 45 § 6 mom. i skjutvapenlagen avsett aktivt sport- eller hobbyskytte med ett sådant i 9 § 5 punkten underpunkt b i skjutvapenlagen avsett särskilt farligt skjutvapen och en del till ett sådant. Skjutvapen som avses i 9 § 5 punkten underpunkt b i skjutvapenlagen är långa halvautomatiska vapen med centralantändning med vilka mer än 11 patroner kan avfyras utan omladdning, om de har en fast laddningsanordning med kapacitet för mer än tio patroner, eller en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 10 patroner. Enligt skjutvapenlagen ska sökanden visa upp ett intyg utfärdat av en skytteinstruktör i en förening som har ett tillstånd enligt 4 § i föreningslagen över sitt sport- eller hobbyskytte, som han eller hon ska ha utövat aktivt i minst 12 månaders tid före ansökan om vapentillstånd. Hobbyverksamheten betraktas som aktiv, om sökanden under det år som föregått ansökan har utövat hobbyen med ett skjutvapen av den typ för vilket tillstånd söks vid sammanlagt minst fem tillfällen. Tillståndsmyndigheten bedömer tillfällena och utredningen om dem på samma sätt som de har bedömts i fråga om handeldvapen.

Paragrafens nya 3 mom. gäller aktiv träning, dvs. ordnande av eller deltagande i skytteutbildning som främjar den militära förmågan, som en förutsättning för meddelande av tillstånd, som intagits som en ny tillståndsgrund i skjutvapenlagen genom lagändringen. Enligt 45 § 7 mom. i skjutvapenlagen kan vapentillstånd för ett användningssyfte enligt 43 § 1 mom. 9 punkten, dvs. ordnande av sådan skytteutbildning som utgör utbildning som främjar den militära förmågan enligt 2 § 2 mom. i lagen om frivilligt försvar (556/2007), samt för deltagande i sådan utbildning, med i 9 § 5 punkten underpunkt b i denna lag avsedda skjutvapen eller delar till dem, meddelas endast sådana fysiska personer som uppvisar ett intyg från Försvarsutbildningsföreningen över att de aktivt under minst 12 månaders tid före ansökan har deltagit i sådan skytteutbildning enligt lagen om frivilligt försvar som främjar den militära förmågan med ett skjutvapen av den typ för vilket vapentillstånd ansöks, samt ett intyg enligt lagen om frivilligt försvar över att de med godkänt resultat avlagt ett skjutprov. Försvarsutbildningsföreningens intyg över aktivitet är ett intyg som undertecknats eller stämplat av en företrädare för föreningen, t.ex. skjutledaren, och där de tillfällen då sökanden tränat inom skytteutbildning som ordnats av Försvarsutbildningsföreningen specificeras. Skytteträningen betraktas som aktiv om tillståndssö-

kanden under det år som föregått ansökan har tränat minst vid sammanlagt minst fem gånger med ett skjutvapen av den typ för vilket vapentillstånd söks. För att påvisa aktivitet räcker träning med den vapentyp som ansökan gäller även med en mindre laddningsanordning.

I enlighet med skjutvapenlagen kan intyget över aktivitet från Försvarsutbildningsföreningen delvis ersättas med annan tillförlitlig utredning över aktiv skytteträning som reservist. I paragrafen föreskrivs att sökanden vid åtminstone två tillfällen ska ha tränat inom skytteutbildning som ordnats av Försvarsutbildningsföreningen. Om sökanden delvis vill ersätta träning som äger rum i Försvarsutbildningsföreningen, ska han eller hon visa upp en tillförlitlig utredning över aktivt reservistträning, till exempel ett intyg som är undertecknat eller stämplat av en företrädare för Försvarsmakten, Gränsbevakningsväsendet eller den myndighet som ordnat krishanteringstjänstgöring, och där de tillfällen som sökanden tränat med ett skjutvapen av den typ för vilket han eller hon ansöker om tillstånd specificeras. Även en utredning över sökandens deltagande i utbildning som upprätthåller reservisters skjutskicklighet med den vapentyp som ansökan gäller och som getts av någon annan organisation som upprätthåller reservisters skjutskicklighet kan beaktas när de tillfällen man tränat ska påvisas. Som sådana organisationer betraktas till exempel Försvarsutbildningsföreningens medlemsorganisationer och de föreningar som lyder under den och som en tillförlitlig utredning betraktas en utredning som är undertecknad eller stämplat av en företrädare för organisationen och där de tillfällen som sökanden tränat finns specificerade. Till perioden på ett år med aktiv träning räknas dessutom i enlighet med skjutvapenlagen hälften av den tid under vilken sökanden har fullgjort vapentjänst som värnpliktig eller hälften av den tid under vilken sökanden har fullgjort frivillig militärtjänst för kvinnor.

På grund av ändringarna blir paragrafens nuvarande 2 mom. 4 mom. Genom de ändringar som företas i det görs det skillnad mellan aktiv sport, hobby och träning. Eftersom den aktiva träningstid som krävs för andra vapen än handeldvapen är ett år i stället för två år, bör till momentet fogas en hänvisning till tiden på ett år utöver tiden på två år. I övrigt förblir momentet oförändrat.

Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den börjar motsvara paragrafens innehåll.

44 e § Aktivt bedrivande av jakt med fälla eller grytjakt

Det föreslås att paragrafens hänvisning till 45 § i skjutvapenlagen ändras till att avse 8 mom. på grund av de ändringar som företagits i skjutvapenlagen. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

55 § Ansökan om skjutförnödenhetstillstånd

I 1 mom. i den finskspråkiga paragrafen finns felaktigt en extra 4 punkt, som stryks. Den svenska språkdräkten ändras inte.

59 § Innehållet i och formen för anmälan om vapendelar, effektiva luftvapen och deaktiverade skjutvapen

Till följd av ändringen av skjutvapenlagen utökas paragrafen och dess rubrik med deaktiverade skjutvapen, eftersom förvärv av sådana är förenade med anmälnings-skyldighet. I fråga om ett förvärvat deaktiverat skjutvapen ska till polisen anmälas, om de är kända, tillverkningsmärkning eller tilläggsmärkning, fabriksmärke, modell eller modellnummer och serienummer samt deaktiveringsintygets nummer och datum.

3 Konsekvenser

Förordningen preciserar de förfaranden som föreskrivs i skjutvapenlagen. Förordningens 44 d § klarlägger kriterierna för bedömning av aktiv träning för tillståndsmyndigheten och sökanden.

4 Beredningen av förordningen

Förordningen har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriets polisavdelning. I beredningen av förordningen har deltagit företrädare för försvarsministeriet, Polisstyrelsen och Försvarmakten.

Utkastet till förordning sändes på remiss x.....

5 Ikraftträdande

Förordningen avses träda i kraft i huvudsak samtidigt som ändringarna i skjutvapenlagen den x x 201x. Förordningens 12 och 13 § samt upphävandet av 14 och 15 § tillämpas från och med den 1 mars 2020.